

MATEMATIK
B-NIVEAU

Mandag den 11. maj 2009

Kl. 09.00 – 13.00

STX091-MAB

Opgavesættet er delt i to dele.

Delprøven uden hjælpemidler består af opgave 1-5 med i alt 5 spørgsmål.
Delprøven med hjælpemidler består af opgave 6-14 med i alt 14 spørgsmål.

Kun én af opgaverne 14a og 14b må afleveres til bedømmelse.

De 19 spørgsmål indgår med lige vægt i bedømmelsen.

Bedømmelsen af det skriftlige eksamenssæt

"I bedømmelsen af besvarelsen af de enkelte spørgsmål og i helhedsindtrykket vil der blive lagt vægt på, om eksaminandens tankegang fremgår klart, herunder om der i opgavebesvarelsen er:

- en forbindende tekst fra start til slut, der giver en klar præsentation af hvad den enkelte opgave og de enkelte delspørgsmål går ud på
- en hensigtsmæssig opstilling af besvarelsen i overensstemmelse med god matematisk skik
- en dokumentation ved et passende antal mellemregninger
- en redegørelse for den anvendte fremgangsmåde, herunder den eventuelle brug af de forskellige faciliteter, som et værktøjsprogram tilbyder
- en brug af figurer og illustrationer
- en tydelig sammenhæng mellem tekst og figurer
- en redegørelse for den matematiske notation, der indføres og anvendes, og som ikke kan henføres til standardviden
- en afrunding af de forskellige spørgsmål med præcise konklusioner, præsenteret i et klart sprog og med brug af almindelig matematisk notation."

(Undervisningsvejledningen til Matematik, Stx)

Delprøven uden hjælpemidler

Kl. 09.00 – 10.00

Opgave 1 En funktion f er givet ved

$$f(x) = 2x^3 + 4x^2.$$

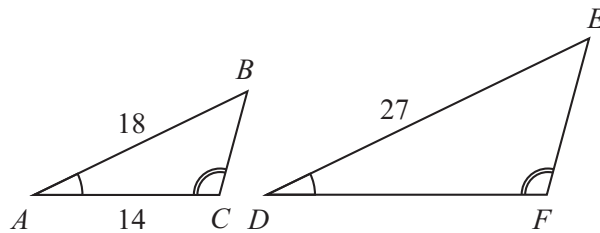
Bestem $f'(x)$.

Opgave 2 Bestem en forskrift for den lineære funktion, hvis graf går gennem punkterne $P(3,1)$ og $Q(7,9)$.

Opgave 3 En funktion f er givet ved $f(x) = 6x^2$.

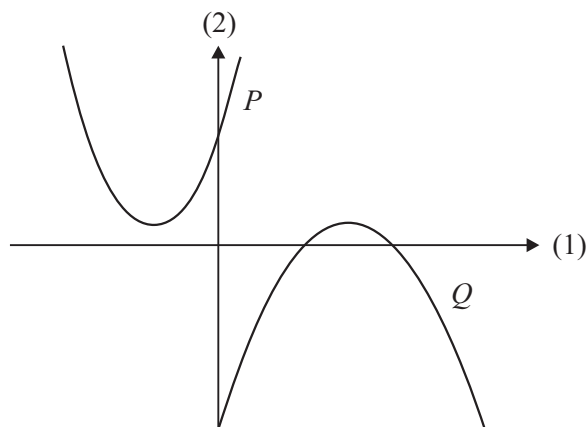
Bestem forskriften for den stamfunktion til f , hvis graf går gennem punktet $P(1,10)$.

Opgave 4 På figuren ses to ensvinklede trekanter ABC og DEF . Nogle af sidelængderne er angivet på figuren.

Bestem længden af siden $|DF|$.

Opgave 5 På figuren ses to parabler P og Q . Hver af parablerne er graf for en funktion af typen $f(x) = ax^2 + bx + c$.

Gør rede for fortegnet for a og c samt diskriminanten d for hver af de to parabler.

Besvarelsen afleveres kl. 10.00

Delprøven med hjælpemidler

Kl. 09.00 - 13.00

Opgave 6 Funktionen $f(x) = b \cdot x^a$ opfylder, at

$$f(2) = 12 \text{ og } f(4) = 96.$$

a) Bestem tallene a og b .

Opgave 7 I 1996 var der ifølge Sundhedsstyrelsen 113 570 diabetikere i Danmark. Efter 1996 er antallet af diabetikere i Danmark steget med 7,1% pr. år.

a) Opstil en model, der beskriver udviklingen i antallet af diabetikere i Danmark efter 1996.

b) Bestem fordoblingstiden for antal diabetikere i Danmark.

Opgave 8 Tabellen nedenfor viser tiderne for verdensrekorderne i maratonløb (målt i sekunder) for mænd i perioden 1981-2007.

År	1981	1984	1985	1988	1998	1999	2002	2003	2007
Tid	7698	7685	7632	7610	7565	7542	7538	7495	7466

Udviklingen i verdensrekorderne for en maraton i perioden 1981-2007 kan beskrives ved en model af typen $W(t) = at + b$, hvor t betegner tiden målt i år efter 1981, og W betegner verdensrekorden målt i sekunder.

a) Bestem tallene a og b .

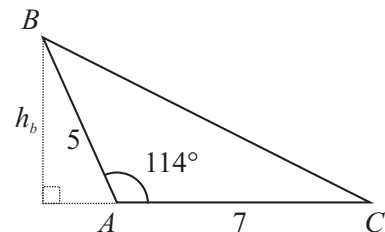
b) Forklar betydningen af tallet a , og benyt modellen til at bestemme det år, hvor man kan forvente, at en maraton løbes på under 7200 sekunder, dvs. under 2 timer.

Kilde: www.marathonguide.com

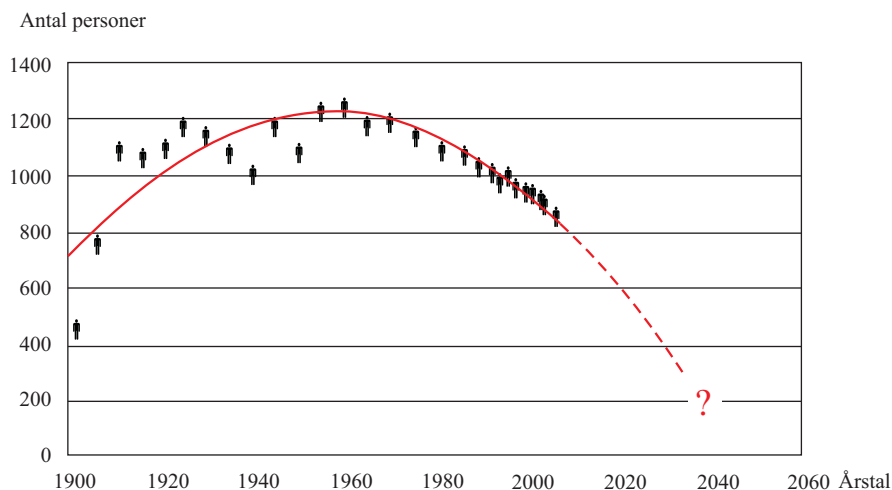
Opgave 9 I trekant ABC er $|AB| = 5$, $|AC| = 7$ og $\angle A = 114^\circ$.

a) Bestem $|BC|$ og $\angle B$.

b) Bestem højden h_b , og bestem arealet af trekant ABC .

Opgave 10 Grafen viser befolkningstallet for Gedser i perioden 1900-2008 (opgørelse pr. 1. januar).

I en model antages det, at befolkningstallet kan beskrives ved funktionen

$$f(x) = -0,164x^2 + 18,9x + 710,$$

hvor $f(x)$ er befolkningstallet til tiden x (antal år efter 1900).

- a) Benyt modellen til at bestemme, hvor stort befolkningstallet i Gedser var, da det var størst, og hvornår befolkningstallet i Gedser bliver 200.

Kilde: www.samvirke.dk

Opgave 11 Blandt deltagerne i en undersøgelse var der 531, som ryger mindst 5 cigaretter om dagen. I tabellen nedenfor ses en opgørelse over det daglige cigaretforbrug blandt disse 531 rygere.

Antal cigaretter pr. dag	5-10	10-15	15-20	20-25	25-30	30-35
Antal personer	74	119	127	129	32	50

- a) Bestem de kumulerede frekvenser, og tegn en sumkurve.
 b) Bestem kvartilsættet for tabellens data, og bestem, hvor stor en procentdel af rygerne der ryger mindst 21 cigaretter om dagen.

Opgave 12 Ved en bestemt infektion er antallet af bakterier hos en inficeret person givet ved funktionen

$$M(t) = 3,2 \cdot 10^5 + 7,8 \cdot 10^5 \cdot e^{0,154t},$$

hvor M er antallet af bakterier, og t er tiden (målt i timer).

- a) Bestem $M'(18)$, og beskriv, hvad dette tal fortæller om udviklingen i antallet af bakterier.

Opgave 13 Om en funktion f oplyses, at dens differentialkvotient er givet ved

$$f'(x) = x^4 - x^3 - 3x^2 + 5x - 2.$$

- a) Bestem monotoniforholdene for f .

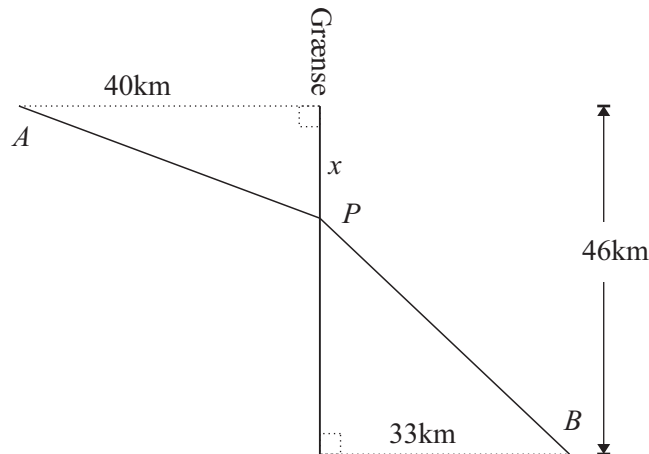
Opgave 14a En funktion f er bestemt ved

$$f(x) = x \cdot (k - x),$$

hvor k er et positivt tal. Grafen for f afgrænser sammen med koordinatsystemets førsteakse en punktmængde M , der har et areal.

- a) Skitsér for $k = 10$ området M , og bestem arealet af M .
b) Bestem tallet k , når det oplyses, at arealet af M er 100.

Opgave 14b

Mellem to punkter A og B i to forskellige lande skal der etableres en vej APB som vist på figuren. Prisen for stykket AP er 50 mio. kr. pr. km, og prisen for stykket PB er 60 mio. kr. pr. km.

- a) Bestem $|AP|$ og $|PB|$ udtrykt ved x , idet $0 \leq x \leq 46$ (se figuren).
b) Bestem prisen for vejen udtrykt ved x , og bestem den værdi af x , der gør vejen APB billigst mulig.

Kun én af opgaverne 14a og 14b må afleveres til bedømmelse

